

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ürünlerin piyasaya arzı, dağıtımı veya hizmete sunulması aşamasında ya da ürünler piyasada iken bu ürünlerin gözetimi ve denetimine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ile alınacak önlemlerin, piyasa gözetimi ve denetimi konularında Bakanlığın görev, yetki ve sorumlulukları ile iktisadi işletmecilerin yükümlülüklerinin belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, Bakanlığın sorumluluğunda bulunan ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları, alınacak önlemler ile yükümlülükleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununa, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 482 nci maddesine, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ve 9/7/2021 tarihli ve 4269 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Çerçeve Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

- MADDE 4-** (1) Bu Yönetmelikte geçen;
- a) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,
 - b) Bölge liman başkanlığı: Bakanlık bölge liman başkanlıklarını,
 - c) Dağıtıcı: Ürünü tedarik zincirinde yer alarak piyasada bulunduran, imalatçı veya ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiyi,
 - ç) Denetim Görevlisi: Bakanlık tarafından piyasa gözetim ve denetimi için görevlendirilen; bölge liman başkanı/liman başkanı ve bölge liman başkan yardımcısı, denizcilik sömvey mühendisi ile denizcilikle ilgili fakültelerden mezun olan denizcilik uzmanı, denizcilik uzman yardımcısı, uzman ve mühendis kadrolarında görev yapan Bakanlık personelinin,
 - d) Duyusal inceleme: Ürünün herhangi bir test veya muayene işlemine tabi tutulmadan önce, denetim personelinin duyuları ve/veya basit ve yaygın olarak kullanımda olan ölçme veya kontrol araçları kullanılarak yapılacak fiziksel incelemeyi,
 - e) Düzeltici önlem: Bir uygunsuzluğu ortadan kaldırmak amacıyla, Bakanlığın talebi doğrultusunda veya kendiliğinden iktisadi işletmecinin gerçekleştirdiği faaliyeti,
 - f) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı: Elektronik ticaret pazar yerinde elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlayan aracı hizmet sağlayıcıyı,
 - g) Geri çağırma: Nihai kullanıcının elinde bulunan ürünün iktisadi işletmeciye geri getirilmesini amaçlayan her türlü önlem,
 - ğ) Gönüllü önlem: Bir yetkili kuruluşun talebi olmadan gerçekleştirilen düzeltici önlem,
 - h) İdare: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğünü,
 - ı) İktisadi işletmeci: İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı veya ilgili teknik düzenleme kapsamında ürünlerin imalatına, piyasada bulundurulmasına veya hizmete sunulmasına ilişkin sorumluluğu olan diğer gerçek veya tüzel kişileri,
 - i) İmalatçı: Ürünü imal ederek veya ürünün tasarımını veya imalatını yaptırarak kendi isim veya ticari markası ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
 - j) İthalatçı: Ürünü ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
 - k) Kanun: 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununu,
 - l) Liman başkanlığı: Bakanlık bölge liman başkanlıklarına bağlı liman başkanlıklarını,

m) Nihai kullanıcı: Bir ürünü ticaret, iş, zanaat ve mesleki faaliyetler dışında tüketici olarak ya da sanayi veya mesleki faaliyeti için elinde bulunduran, Türkiye’de yerleşik veya ikamet eden gerçek ya da tüzel kişiyi,

n) Numune alma etiketi: Test veya muayene için alınan numunelere iliştirilen veya yapıştırılan numuneye ait bilgileri, tarafların isim, unvan ve imzalarını taşıyan belgeyi,

o) Onaylanmış kuruluş: Bir teknik düzenleme kapsamında uygunluk değerlendirme faaliyetinde bulunmak üzere Türkiye veya bir AB üyesi ülkenin yetkili kuruluşu tarafından bu Yönetmelik ve ilgili teknik mevzuatta belirlenen esaslar doğrultusunda görevlendirilen ve isimleri Avrupa Komisyonuna bildirilen uygunluk değerlendirme kuruluşunu,

ö) Şahit numune: Test, muayene veya belgelendirme kuruluşuna gönderilmek üzere alınan numunenin zayi olması veya test sonuçlarına yönelik herhangi bir itiraz olması durumunda başvurulmak üzere alınan numuneyi,

p) Teknik düzenleme: İdari hükümler de dâhil olmak üzere, ürünün niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini veya bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek ya da birkaçını ele alarak belirleyen uyulması zorunlu mevzuatı,

r) Uygunluk değerlendirme kuruluşu: Kalibrasyon, test, belgelendirme ve muayene dahil olmak üzere, uygunluk değerlendirme faaliyeti gerçekleştiren kuruluşu,

s) Uygunluk değerlendirmesi: Ürün, süreç, hizmet, sistem, kişi veya kuruluşa ilişkin belirli şartların yerine getirilip getirilmediğini gösteren süreci,

ş) Uygunsuzluk: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olmama halini,

t) Ürün: 23/10/2005 tarihli ve 25975 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gemi Teçhizatı Yönetmeliği kapsamındaki teçhizat ile 5/5/2017 tarihli ve 30057 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gezi Tekneleri ve Kişisel Deniz Taşıtları Yönetmeliğinde belirtilen ürün ve bileşenlerini,

u) Yetkili temsilci: İmalatçının Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamındaki bazı yükümlülüklerini onun adına yerine getirmek üzere imalatçı tarafından yazılı şekilde görevlendirilen Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

(2) Birinci fıkrada yer almamakla beraber bu Yönetmelikte bulunan tanımlar açısından; Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu, Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Çerçeve Yönetmelik, Gemi Teçhizatı Yönetmeliği ile Gezi Tekneleri ve Kişisel Deniz Taşıtları Yönetmeliğinde belirtilen tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5- (1) Teknik düzenlemelerin insan sağlığı ve güvenliği ile ilgili hükümlerine uygun ürün, aksi ispatlanana kadar güvenli kabul edilir. Teknik düzenlemenin bulunmadığı veya insan sağlığı ve güvenliğine ilişkin hükümler içermediği durumlarda, bir ürünün güvenli olup olmadığının değerlendirilmesi 11/3/2021 tarihli ve 31420 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğine göre yapılır.

(2) İdare, Bakanlığın sorumlu olduğu ürünlere ilişkin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerini denetim görevlileri aracılığıyla yürütür, denetim sonuçlarına göre gerekli önlemleri alır ve Kanunda belirtilen yükümlülükler kapsamında ilgili iktisadi işletmeciye idari yaptırım uygular. İdare, alınacak önlem ve uygulanacak idari yaptırımlar konusunda orantılılık ilkesine uygun hareket eder; alınacak tedbirlerin, önlenmesi amaçlanan tehlikenin boyutu, niteliği ve gerçekleşme olasılığı ile orantılı olmasını sağlar.

(3) İdare, Bakanlığın sorumlu olduğu ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimini, denetim planının yanı sıra resen, ihbar veya şikâyet üzerine yapar. Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında düzenlenecek tutanağın şekil ve içeriği İdarece belirlenir.

(4) Ürünün uygunsuzluğu konusunda yapılan her türlü ihbar, şikâyet, ürün sebebiyle meydana gelen kazalar ve ürün hakkında elde edilen diğer bilgiler piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinde kullanılır.

(5) Satış veya kiralama amacıyla yazılı basın, radyo, televizyon, internet ve benzeri iletişim araçlarında reklam ve ilanları yer alan ürünler piyasaya arz edilmiş kabul edilir.

(6) Denetim, ürünlerin bedelli veya bedelsiz olarak piyasaya arz edildiği, piyasada bulundurulduğu veya hizmete sunulduğu fuar, depo, nakil aracı, iş yeri ve üretim tesisi de dâhil olmak üzere gerekli görülen her yerde yapılır. Denetim esnasında ilgili iktisadi işletmeciden denetime ilişkin gerek duyulan bilgi, belge ve kayıtlar istenebilir.

(7) Dağıtıcının iş yerinde gerçekleştirilen denetimde; imalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı veya tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin unvanı ve adresine ilişkin tespitler ihtiyaç halinde yapılabilir.

(8) İdare, denetimlerin etkin bir şekilde gerçekleşmesini sağlayacak önlemleri alır ve bu doğrultuda gerekli talimatlandırmaları yapar. İdare denetim planı hazırlayabilir ve uygulanmak üzere ilgili bölge liman başkanlıkları/liman başkanlıklarına iletebilir.

(9) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri, ürüne ait bilgi ve belgelerin ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmesi, duysal inceleme yapılması, gerektiğinde numune alınması, yerinde muayene veya test yapılması ya da iktisadi işletmecinin ilgili mevzuat ve teknik düzenlemeler hakkında bilgilendirilmesi suretiyle gerçekleştirilebilir. Bu faaliyetlerin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(10) Denetim sonunda üründe bir uygunsuzluk tespit edilmemesi, iktisadi işletmecinin ürüne yönelik Kanun kapsamındaki sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Denetime ilişkin esaslar

MADDE 6- (1) Teknik düzenleme hükümleri saklı kalmak kaydıyla, piyasa gözetimi ve denetimi aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır:

a) Denetimler, ürünlere ve bu ürünlerin muhtemel kullanıcılarına ilişkin risk esaslı bir yaklaşımla İdare tarafından belirlenen denetim planı uyarınca ilgili bölge liman başkanlıkları/liman başkanlıkları tarafından yürütülür.

b) Denetime başlamadan önce, ürüne ilişkin daha önce denetim veya test yapıp yapılmadığı gibi hususların ön incelemesi tamamlanır.

(2) Denetimlere ihtiyaç halinde birden fazla sayıda denetim görevlisi katılabilir.

(3) Denetimler, durumun gereklerine göre aşağıdaki hususlardan bir veya birkaçını kapsayacak şekilde yapılır:

a) Teknik düzenlemenin öngördüğü işaretler veya belgeler üzerinden inceleme.

b) İlgili teknik düzenlemenin bulunmadığı veya insan sağlığı ve güvenliğine ilişkin hükümler içermediği durumlarda, genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen düzenlemeler çerçevesinde ürünün uygun olduğunu gösteren bilgi ve belgeler üzerinden inceleme.

c) Duysal inceleme.

ç) Test veya muayene.

(4) Denetim görevlisi yaptığı incelemeleri ve tespitleri denetim tutanağının ilgili bölümlerine eksiksiz olarak kaydeder. Tutanak taraflarca imzalanır ve tutanağın bir nüshası ilgili iktisadi işletmeciye bırakılır. Denetim görevlisi dışındaki kişilerin tutanağa imza atma hususunda imtina etmesi durumunda bu durum denetim görevlisi tarafından tutanağa şerh düşülür.

Numune alma

MADDE 7- (1) Denetim görevlisi, gerekli gördüğü takdirde, her türlü test veya muayeneyi yaptırmak üzere denetlenen ürünlerden numune alır. Ürünün yapısına ve özelliğine göre, iktisadi işletmeciden bedeli ödenmeden üç takım numune alınır. Ancak, şahit numune alınmasının fiilen mümkün olmadığı hallerde, sadece test ve muayenenin gerektirdiği ölçüde ve sayıda numune alınabilir.

(2) Numune alınması halinde, denetim esnasında şekli idarece belirlenen ilgili tutanak doldurulur. Numuneler özelliklerine göre, mühürleri bozulmadan açılmayacak şekilde, denetim

görevlisi tarafından iktisadi işletmeci ile birlikte hazırlanır ve üzerlerine tarafların isim, unvan ve imzaları ile numuneye ilişkin bilgileri taşıyan numune alma etiketi konulur.

(3) Alınan numunelerin bir takımı, şahit numune olarak tutanağın bir nüshası ile birlikte yediemin sıfatıyla iktisadi işletmeciye teslim edilir. Diğer şahit numune ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığında muhafaza edilir. Alınan numunelerin başka yere taşınması veya korunması güç yahut sakıncalı ise durum tutanağa yazılarak numuneler saklanmak üzere yediemin sıfatıyla iktisadi işletmeciye bırakılır. Test veya muayene yapılması için alınan numunenin bir takımı da İdarece belirlenen test, muayene veya belgelendirme kuruluşuna gönderilir. Test, muayene veya belgelendirme kuruluşu tetkikleri en kısa zamanda yapar, sonucunu bir raporla tespit eder ve bu raporu birer nüsha halinde İdare ile ilgili bölge liman başkanlığına/liman başkanlığına sunar. Bu raporlar ayrıca elektronik posta yoluyla İdare ile ilgili bölge liman başkanlığına/liman başkanlığına iletilir.

(4) Numune almanın mümkün olmadığı ya da taşınamayan ürünler için test veya muayene işlemleri, denetmenin gözetiminde, ürünün bulunduğu yerde, iktisadi işletmecinin katılımı ile İdarece belirlenen test, muayene veya belgelendirme kuruluşuna yaptırılır. İktisadi işletmecinin bulunmaması, test veya muayene işlemlerinin gerçekleştirilmesine engel teşkil etmez.

(5) Uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arz edilen ürünlere ilişkin numune alma işlemlerinde ilgili mevzuat hükümleri saklıdır.

Test veya muayene sonrasında yapılacak işlemler

MADDE 8- (1) Yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda ürünün uygun olduğunun tespit edilmesi durumunda;

a) Test veya muayene giderleri ve bunlara ilişkin diğer giderler Bakanlıkça karşılanır.

b) Test ve muayene sonrasında numunelerin özelliğini kaybetmemesi halinde, test veya muayene sonucu İdare tarafından iktisadi işletmeciye yazılı olarak bildirilir. Bildirim yazısında numunelerin geri alınması gerektiği belirtilir. Bu numuneler, İdarenin kararı ile yeniden piyasaya arz edilebilir. Test veya muayene kuruluşunda muhafaza edilen numunelerin bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde geri alınmaması durumunda, bu numuneler; çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerine imha edilmesi amacıyla gönderilir. Bu kapsamda imha işlemine ilişkin yapılan tüm giderler iktisadi işletmeci tarafından karşılanır.

c) Test ve muayene sonucunda numunelerin özelliğini kaybetmesi halinde, ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı tarafından tutanak düzenlenerek bu husus İdareye iletilir. İktisadi işletmeci tarafından numune bedelinin talep edilmesi durumunda ise bu bedel Bakanlık tarafından iktisadi işletmeciye ödenir. İdare tarafından verilecek karar ile; niteliğine göre uygun koşullarda test veya muayene kuruluşunda muhafaza edilen numune çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerine imha edilmesi amacıyla gönderilir. Numune imha edilmesi sonrasında ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda teslim edilmesi gereken tesislere intikâl ettirilir. Bu kapsamdaki imha işlemine ilişkin yapılan tüm giderler, Bakanlık tarafından karşılanır.

ç) Bölge liman başkanlığı/liman başkanlığında muhafaza edilen şahit numunelerin olması durumunda, bunlara (b) ve (c) bentlerindeki usule göre işlem yapılır.

(2) Yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda ürünün uygunsuz olduğunun tespit edilmesi durumunda;

a) Test veya muayene giderleri ve bunlara ilişkin diğer giderler iktisadi işletmeci tarafından karşılanır. Bakanlıkça yapılan masraflar, ilgili iktisadi işletmeciye genel hükümlere göre rücu edilir.

b) Test veya muayenesi yaptırılan numune, niteliğine göre uygun koşullarda ve uygun bir süreyle test veya muayene kuruluşunda muhafaza edilir. Bu numunenin geri alınması gerektiği iktisadi işletmeciye İdare tarafından yazılı olarak bildirilir. İktisadi işletmecinin geri aldığı uygunsuz numune, uygun hale getirilmeden piyasaya arz edilemez ve piyasada bulundurulamaz. Tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde iktisadi işletmeci tarafından geri alınmayan numune, ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı tarafından tutanak düzenlenerek çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerine imha edilmesi amacıyla gönderilir. Numune, imha edilmesi sonrasında ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda teslim edilmesi gereken tesislere intikâl ettirilir. Bakanlıkça yapılan masraflar, ilgili iktisadi işletmeciye genel hükümlere göre rücu edilir.

c) Uygulanan idari yaptırım kararının kesinleşmesinden sonra varsa şahit numunelere (b) bendindeki usule göre işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İdarenin Görevleri, İktisadi İşletmecilerin Yükümlülükleri ve Risk Değerlendirmesi

İdarenin görevleri

MADDE 9- (1) İdarenin piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin görev, yetki ve yükümlülükleri şunlardır:

a) Bakanlığın görev ve sorumluluk alanında bulunan ürünlere ilişkin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerini tarafsız, bağımsız, şeffaf, etkin ve hızlı bir şekilde yürütmek.

b) İlgili bölge liman başkanlıkları/liman başkanlıkları tarafından yürütülecek piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin denetim planı hazırlamak.

c) İlgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığına ulaşan ihbar ve şikâyetleri değerlendirerek, piyasa gözetimi ve denetimi yapmak üzere ilgili bölge liman başkanlığı veya liman başkanlığını koordine etmek.

ç) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinde denetim görevlisi tarafından kullanılacak denetim ve numune alma tutanaklarını oluşturmak.

d) Denetim görevlilerinin piyasa gözetimi ve denetimi kapsamında yetkilendirilmesi öncesinde bu personele gerekli eğitimleri vermek veya verdirmek.

e) Denetim yapılan bölgelerde elde edilen ürün veya sektör bazlı işletme verilerinin İdareye iletilmesini ve bu verilerin periyodik olarak güncellenmesini sağlamak.

f) Ürünün risk değerlendirmesini yapmak ve Kanunda öngörülen idari yaptırımlar kapsamında kararları uygulamak ve uygulattırmak.

g) Ürünün ciddi risk taşıdığına dair belirtilerin bulunması halinde piyasaya arzın geçici durdurulması kararı almak ve takibini yapmak.

ğ) Uygunsuz ürünlere ilişkin uygulanan önlemlerin yerine getirilip getirilmediğinin takibini yapmak.

h) Düzeltici faaliyeti uygun şekilde gerçekleştirilen ürünlerin piyasaya yeniden arzı konusunda karar almak.

ı) Ürün güvenliği kapsamında ilgililerin şikâyet, talep veya önerilerini iletebilmelerine imkan sağlamak.

i) Ürün güvenliğine ilişkin iktisadi işletmecilere veya tüketicilere yönelik bilgilendirme yapmak, eğitim ve benzeri toplantılar düzenlemek.

j) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin etkin olarak gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla İdareye iletilen ihtiyaçların, sorunların ve çözüm önerilerinin takibini yapmak.

İmalatçının yükümlülükleri

MADDE 10- (1) İmalatçı;

a) Piyasaya ancak teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun ürünleri arz eder.

b) Mevzuatın gerektirdiği hallerde teknik dosyayı tanzim eder, uygunluk değerlendirme işlemini yapar veya onaylanmış kuruluşa yaptırır, uygunluk beyanını veya uygunluğu gösteren diğer belgeleri düzenler ve uygunluk işaretini ürüne koyar.

c) Uygunluk değerlendirmesine ilişkin teknik dosyayı ve belgeleri teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmediği hallerde ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder.

ç) Ürünün ilgili kurallara uygunluğunun seri üretim boyunca da sürdürülmesi için gerekli önlemleri alır, ürünün tasarımı veya niteliğindeki değişiklikler ile uygun olduğunu beyan ettiği kurallardaki değişiklikleri takip eder ve gereğini yapar.

d) Taşıdıkları muhtemel risklerle orantılı olarak, piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulan ürünlerinden numune alarak test eder, inceleme yapar. Şikâyetlerin, uygun olmayan ve geri çağırılan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı izleme faaliyeti hakkında dağıtıcıları bilgilendirir.

e) Ürünün mevzuatın gerektirdiği model, parti ve seri numarası veya ayırt edilmesini sağlayacak diğer bilgileri kolayca görülebilir ve okunabilir şekilde taşımasını temin eder. Ürünün boyut veya

doğasının buna elverişli olmadığı durumlarda ise bu bilgilerin ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede yer almasını sağlar.

f) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvanını veya markasını ve kendisine ulaşılabilecek açık adresini ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtir.

g) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı gereken tedbirleri alır ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar.

ğ) Ürün veya ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (g) bendinde belirtilen bilgilerin ve montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar.

h) Piyasaya arz etmiş olduğu bir ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirmek ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurmak, ürünü piyasadan çekmek veya geri çağırmak için gerekli düzeltici önlemleri ivedilikle alır. Ürünün risk taşıdığı durumlarda özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle İdareyi bilgilendirir.

ı) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde, Bakanlığın talimatlarını yerine getirir ve ürünlerin uygunluğunu gösteren gerekli tüm bilgi ve belgeleri İdareye Türkçe veya İdarenin kabul edeceği diğer bir dilde sağlar.

(2) Numunenin imalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması durumunda numune bedeli, imalatçı tarafından numunenin alındığı gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

Yetkili temsilcinin yükümlülükleri

MADDE 11- (1) İmalatçı, devrettiği yetki ve görevlerin mahiyetini, koşullarını ve sınırlarını yazılı olarak ve açık bir biçimde belirlemek suretiyle yetkili temsilci atayabilir. Yetkili temsilci, aşağıda belirtilen görevleri yapmak üzere imalatçı tarafından görevlendirilir:

a) İlgili teknik düzenlemelerin gerektirdiği hallerde, AB uygunluk beyanının veya performans beyanının ve teknik dosyanın hazırlanmış olduğunu teyit etmek, ilgili teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmediği hallerde ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca İdareye sunulmak üzere AB uygunluk beyanını veya performans beyanını muhafaza etmek ve İdarenin talebi halinde teknik dosyayı temin etmek.

b) İdarenin talebi doğrultusunda, ürünün uygunluğunu gösteren gerekli tüm bilgi ve belgeleri İdareye Türkçe veya İdarenin kabul edeceği diğer bir dilde sağlamak.

c) Ürünün risk taşıdığını bilmesi gerektiği hallerde, İdareyi bilgilendirmek.

ç) İlgili teknik düzenlemelerde veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen gerekliliklere uygunsuzluk durumunda;

1) Uygunsuzluğun ortadan kaldırılması amacıyla İdarenin gerekli düzeltici önlemin derhal alınması talebine istinaden, İdare ile işbirliği yapmak.

2) Ürünün risk taşıdığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde, uygunsuzluğun ortadan kaldırılması mümkün değil ise İdarenin talebine istinaden veya kendiliğinden ürünün taşıdığı riskin ortadan kaldırılması amacıyla İdare ile işbirliği yapmak.

(2) Yetkili temsilci, görevlendirme belgesinde belirtilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Yetkili temsilci, talebi halinde İdareye görevlendirme belgesinin bir kopyasını Türkçe veya İdarenin kabul edeceği bir dilde sağlar.

(4) Yetkili temsilcinin ilgili teknik düzenlemelerde belirtilen diğer yükümlülükleri saklıdır.

İthalatçının yükümlülükleri

MADDE 12- (1) İthalatçı;

a) Piyasaya ancak teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun ürünleri arz eder.

b) Ürünü piyasaya arz etmeden önce ürünün, uygunluk işareti veya işaretlerini taşıdığını, ürüne gerekli belgelerin eşlik ettiğini ve imalatçının 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentlerinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini teyit eder.

c) Ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, uygun hale getirilmeden ürünü piyasaya arz edemez ve ürünün risk taşıdığı her durumda imalatçıyı ve İdareyi bilgilendirir.

ç) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvanını veya markasını ve kendisine ulaşılabilecek açık adresini ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtir. Bu yükümlülüğü, imalatçı tarafından belirtilen zorunlu veya ürün güvenliğine ilişkin bilgilerin görünürlüğünü engellemeden yerine getirir.

d) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı gereken tedbirleri alır ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar.

e) Ürün veya ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (d) bendinde belirtilen bilgilerin ve montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar.

f) Ürün kendi sorumluluğu altındayken, depolama ve nakliye şartlarının ürünün teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğuna hanel gelmemesini sağlar.

g) Taşıdıkları muhtemel risklerle orantılı olarak piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulan ürünlerinden numune alarak test eder, inceleme yapar, şikayetlerin, uygun olmayan ve geri çağırılan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı izleme faaliyetleri hakkında imalatçı ve dağıtıcıları bilgilendirir.

ğ) Piyasaya arz etmiş olduğu bir ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirmek ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurmak, ürünü piyasadan çekmek veya geri çağırarak için gerekli düzeltici önlemleri ivedilikle alır. Ürünün risk taşıdığı durumlarda özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle İdareyi bilgilendirir.

h) Mevzuatın gerektirdiği ve ürünün uygunluğunu gösteren belgelerin bir örneğini teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmemiş ise ürünün ithal edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca İdarenin talebi halinde Türkçe veya İdarenin kabul edeceği diğer bir dilde sağlar.

ı) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde İdarenin talimatlarını yerine getirir.

(2) Numunenin ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması durumunda numune bedeli ithalatçı tarafından numunenin alındığı gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

Dağıtıcının yükümlülükleri

MADDE 13- (1) Dağıtıcı;

a) Ürünü piyasada bulundurmadan önce ürünün, uygunluk işareti veya işaretlerini taşıdığını, uygunluğu gösteren belgelere sahip olduğunu, talimatların ve güvenlik kurallarının ürüne Türkçe olarak eşlik ettiğini ve imalatçının 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde, ürün ithal ise ayrıca ithalatçının 12 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini doğrular, ürünün veya ambalajının üzerine koyacağı etiket, fiyat, uyarı ve benzeri bilgilerin imalatçının veya ithalatçının koyduğu zorunlu veya ürün güvenliğine ilişkin bilgilerin görünürlüğünü engellemesini önler.

b) Ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, uygun hale getirilmeden ürünü piyasada bulunduramaz ve ürünün risk taşıdığı her durumda imalatçı veya ithalatçıyı ve İdareyi ivedilikle bilgilendirir.

c) Ürün kendi sorumluluğu altındayken, depolama ve nakliye koşullarının ürünün teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğuna hanel gelmemesini sağlar.

ç) Piyasada bulundurduğu ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde, ürünü uygun duruma getirmek, piyasadan çekmek veya geri çağırarak için gerekli düzeltici önlemlerin imalatçı veya ithalatçı tarafından alındığını teyit eder ve ürünün risk taşıdığı durumlarda imalatçı veya ithalatçıyı ve özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında İdareyi ivedilikle bilgilendirir.

d) Piyasada bulundurduğu ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde ilgili iktisadi işletmeci ile iş birliği yapar, ürünlerin uygunluğunu gösteren tüm bilgi ve belgeleri İdareye sunar ve İdarenin talimatlarını ivedilikle yerine getirir.

Risk değerlendirme

MADDE 14- (1) Denetlenen ürünlerin taşıdığı riskin değerlendirilmesi ile bu ürünlerin uygun olup olmadığı ve uygunsuzluk halinde uygulanacak idari yaptırımlar İdare tarafından belirlenir.

(2) Risk değerlendirmesi yapılırken ilgili teknik mevzuat veya Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğinin risk değerlendirmesine ilişkin hükümleri dikkate alınır. Bununla birlikte İdarece yayımlanmış talimatlar veya söz konusu mevzuatın Avrupa Birliği uygulamalarına ilişkin güncel karar, rehber veya raporlar da göz önünde bulundurulur.

(3) İdare, yapılacak risk değerlendirmesi neticesinde uygunsuz olduğunu belirlediği ürüne ilişkin gerekli idari yaptırım sürecini yürütür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uygunsuzluğa İlişkin İdari Yaptırımlar ile Diğer Önlemler

İdari yaptırımların uygulanması

MADDE 15- (1) İdare; test, muayene veya inceleme sonucunda ürünün risk taşıdığı veya ilgili teknik düzenlemelere veya Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğine aykırılık teşkil ettiği kanaatiyle, ürünün ciddi risk taşıdığı durumlar hariç olmak üzere, savunma yapılabilmesi için ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı vasıtasıyla ilgili iktisadi işletmeciye on iş günü süre verir.

(2) İktisadi işletmecinin savunması ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı tarafından alınarak İdareye iletilir. İktisadi işletmecinin savunması dikkate alınarak İdare tarafından ürünün uygunluğu değerlendirilir. İdare tarafından ürünün uygunsuzluğuna karar verilmesi halinde belirlenen idari yaptırımlar ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı aracılığıyla uygulanır. İlgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı, İdare tarafından alınan kararı, dayandırdığı gerekçeleri, varsa çözüm önerilerini, yasal itiraz yollarını ve süre sınırlarını da belirterek iktisadi işletmeciye tebliğ eder.

(3) Tebligatta düzeltici önlem planını sunabilmesi için iktisadi işletmeciye ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı tarafından on beş iş günü süre verilir. İktisadi işletmeci tarafından ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığına sunulan düzeltici önlem planı İdareye iletilir. Düzeltici önlem planına ilişkin olarak;

a) Plan gerektiğinde değişiklik yapılarak İdare tarafından onaylanır ve uygunsuzluğun ortadan kaldırılması için iktisadi işletmeciye tebliğ edildiği tarihten itibaren geçerli olmak üzere uygunsuzluğun niteliği, ürünün özelliği ve piyasadaki yaygınlığı değerlendirilerek altı ayı geçmemek üzere süre verilir.

b) Verilen süre sonunda uygunsuzluğun mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle giderilemediğinin kanıtlanması halinde İdarece altı ayı geçmemek üzere ek süre verilebilir.

c) Sürelerin takibi ile planının gereklerinin yerine getirilip getirilmediğinin kontrolü ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı tarafından yapılır. Uygun hale getirildiği kanıtlanan ürünler ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı tarafından tutanakla kayıt altına alınır ve İdarenin onayı ile tekrar piyasaya arz edilebilir.

(4) İdare tarafından belirlenen ve iktisadi işletmeci tarafından yerine getirilecek düzeltici önlemler;

a) İlgili teknik düzenlemede belirtilen şekilde uygunsuzluğu ortadan kaldırmak da dahil olmak üzere, ürünün uygun hale getirilmesini veya ürünün bir risk oluşturmamasını sağlamak,

b) Ürünün piyasada bulunmasını önlemek,

c) Ürünü derhal piyasadan çekmek veya geri çağırarak ve 18 inci maddede belirtilen şekilde kamuoyunu riske karşı uyarmak,

ç) Ürünün imhasına ilişkin tabi olduğu ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ürünü imha etmek veya kullanılamaz hale getirmek,

d) Ürünün taşıyabileceği risklere ilişkin ürüne uygun, açık, kolayca anlaşılabilir Türkçe uyarılar eklemek,

e) Ürünün piyasada bulunabilmesi için önkoşul koymak,

f) Ürüne ilişkin Türkçe uyarıların yayımlanması da dâhil olmak üzere, risk altındaki tüketicileri 18 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen şekilde, derhal ve uygun bir biçimde uyarmak, faaliyetlerini içerebilir.

(5) Ancak dördüncü fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen düzeltici önlemler, ürünün yalnızca belirli koşullarda veya yalnızca belirli tüketicilere yönelik bir risk taşıyacağı durumlarda alınır.

(6) Ürüne ilişkin uygunsuzluğun sadece uygunluk işaretinin veya teknik düzenlemenin gerektirdiği teknik dosyanın, etiket ve talimatların bulunmamasından, eksik veya yetersiz olmasından veya yanlış kullanılmasından kaynaklandığının tespit edildiği durumlarda, uygunsuzluğun giderilmesi birinci ve ikinci fıkralardaki usullere göre İdare tarafından, ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı aracılığı ile ilgili iktisadi işletmeciye tebliğ edilir ve üçüncü fıkra hükümlerine göre düzeltici önlem planı sunması talep edilir. Verilen süre içinde düzeltici önlem planının sunulmaması veya düzeltici önlem planının sunulmasını takiben İdarece verilen süre sonunda uygunsuzluğun giderilmediğinin tespit edilmesi durumunda, uygunsuzluğun devam ettiği kabul edilir. Bu durumda, dördüncü fıkra da belirlenen ve İdare tarafından uygun ve gerekli görülen önlemleri içeren karar, iktisadi işletmeciye tebliğ edilmek üzere İdarece ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığına gönderilir. Alınan önlemler kapsamında uygunsuzluğun giderilmesine ilişkin süreç üçüncü fıkra hükümleri kapsamında yürütülür.

(7) Ürünün ciddi risk taşıdığına ilişkin tespit edilmesi ve ciddi riski ortadan kaldıracak başka bir yöntemin bulunmaması halinde, İdare, ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı aracılığıyla Kanunun 16 ncı maddesinin altıncı fıkrasının (d) bendi ile Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında ciddi risk taşıyan ürünlerin piyasadan çekilmesini, geri çağırılmasını veya piyasada bulunmasının yasaklanmasını sağlar.

(8) İnsan sağlığı veya güvenliğinin korunmasına ilişkin acil müdahale gereken ciddi riskin bulunduğu durumlarda ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı tarafından İdareye bildirim yapılarak ve iktisadi işletmecinin savunması talep edilmeksizin idari yaptırıma ilişkin karar alınabilir. Alınan karar, iktisadi işletmecinin sonradan sunacağı savunma ile diğer bilgi ve belgeler kapsamında İdarece tekrar değerlendirilebilir.

(9) Ürüne ilişkin imha veya kullanılamaz hale getirme kararı alınması durumunda ürün, ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı tarafından şekli İdarece belirlenen tutanak düzenlenerek çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerine imha edilmesi amacıyla gönderilir. Bu kapsamda imha işlemine ilişkin yapılan tüm giderler iktisadi işletmeci tarafından karşılanır.

İdari yaptırımların uygulanmasına ilişkin diğer hükümler

MADDE 16- (1) İktisadi işletmecinin gerekli önlemleri almaması, zamanında almaması veya aldığı önlemlerin eksik veya yetersiz olması veya iktisadi işletmecinin tespit edilememesi halinde İdare tarafından;

a) Ürünün piyasaya arzının durdurulması, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasadan çekilmesi, geri çağırılması, reklam ve teşhirinin durdurulması,

b) Dağıtıcıların önlemlerden haberdar olmaları ve önlemlere uymalarını sağlamak amacı ile gerekli tedbirlerin alınması,

c) Ürünün taşıdığı riskler hakkında tüketicilerin uyarılması,

ç) Ürünlerin uygun koşullarda imhası veya kullanılamaz hale getirilmesi,

önlemlerinden uygun ve gerekli olanları orantılılık ilkesine riayet ederek alır. Alınan önlemler uygulanmak üzere ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığına iktisadi işletmeciye tebliğ edilmek üzere iletilir.

(2) Önlemleri, belirlenen şekil ve sürede yerine getirmeyen ilgili iktisadi işletmeci, önlemlerin İdare tarafından yerine getirilmesi amacıyla yapılacak masrafları karşılar. Masraflar genel hükümlere göre rücu edilir.

(3) İktisadi işletmeciye yönelik Kanunda yer alan idari para cezaları, etkili, orantılı ve caydırıcı olacak şekilde İdare tarafından ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığına uygulanır.

Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması

MADDE 17- (1) Bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı, bir ürünün ciddi risk taşıdığına dair belirtilerin bulunması halinde, ürünün kontrolü yapılmıyaya kadar piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması kararının alınması için İdareye gerekli bildirim yapar. İdare, ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı tarafından gönderilen belge, bilgi, tutanak, rapor ve benzeri evrakı inceleyerek, ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması kararını alabilir. Bu durumda, İdare alınan kararı iktisadi işletmeciye derhal tebliğ etmek üzere ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığına iletir. Üründen kaynaklanabilecek muhtemel

risklerin önlenmesi amacıyla iktisadi işletmeci, dağıtıcıları durumdan haberdar eder ve risk altındaki grupları bilgilendirir.

(2) İlgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı, birinci fıkrada belirtilen kararı iktisadi işletmeciye tebliğ etmesini müteakip ivedi olarak kontrollere başlar.

(3) İktisadi işletmeci İdarenin talebi üzerine;

a) İlgili teknik düzenleme kapsamında, ürünün uygunluk değerlendirmesinin yapılması amacıyla bir uygunluk değerlendirme kuruluşuna başvurulduğu durumlarda, bu kuruluşlara sunulan belgelerin kopyalarını,

b) Üretim yerlerinin ve depolarının adreslerini,

c) Tasarım, üretim ve dağıtım ile ilgili detaylı bilgileri,

ç) İdarece gerekli görülecek diğer bilgi ve belgeleri,

ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığı aracılığı ile İdareye iletir.

(4) Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici durdurulmasına ilişkin süre dört günden fazla olamaz. Ancak, ürünün test edilmesi, gerekli değerlendirme ve kontrollerinin yapılması veya üçüncü fıkrada belirtilen bilgilerin sunulması için teknik gerekçelerle daha fazla süreye ihtiyaç duyulması halinde bu süre İdarece uzatılabilir.

(5) Kontrol sonucunda güvenli olduğu anlaşılan ürünler hakkındaki geçici durdurma kararı kendiliğinden kalkar. Güvenli olmayan ürünler hakkında alınan ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici durdurulması kararı idari yaptırım kararı alınıncaya kadar geçerlidir.

Risk taşıyan ürünlere ilişkin duyuru

MADDE 18- (1) İktisadi işletmeci risk taşıyan ürünlerle ilgili olarak İdarenin kararı üzerine veya kendiliğinden gerekli önlemleri alır, bu riskler ve önlemler hakkındaki bilgileri etkili şekilde duyurur. Yapılan duyuru veya duyuru şekli İdare tarafından uygun bulunmaz veya yetersiz görülürse duyurunun;

a) Risk altındaki kişilerin doğrudan bilgilendirilmesi,

b) İktisadi işletmecinin internet sitesinin bulunması durumunda en az bir yıl süreyle internet sitesinin ana sayfasında kolaylıkla görülebilecek şekilde duyurulması,

c) Risk altındaki kişiler dikkate alınarak, ulusal veya yerel düzeyde yayın yapan bir televizyon kanalında 07.00-22.00 saatleri arasında 30 saniyeden az olmamak üzere yazılı ve sesli şekilde yayımlanması,

ç) Risk altındaki kişiler dikkate alınarak, ulusal veya yerel düzeyde dağıtımı yapılan bir gazetede, sayfanın dörtte birinde, Basın İlan Kurumu aracılığıyla bir gün ilan edilmesi, yöntemlerinden biri veya birkaçı ile yapılması sağlanır.

(2) Duyuru, asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerir:

a) Ürünü tanıtacak marka, model, tür, seri numarası ve ürünü net şekilde tanıtan diğer ayırt edici özellikler.

b) Sorumlu iktisadi işletmecinin isim, adres ve diğer iletişim bilgileri.

c) Ürünün görseli.

ç) Uygunsuzluğun ve riskin açık ve anlaşılır tarifi.

d) Alınan önlem.

e) Riskten sakınılması veya riskin giderilmesi için önerilen yöntemler.

(3) İdare, üründe tespit edilen riske göre duyurunun şekli, zamanı, süresi ve duyurunun yapılacağı televizyon ve gazetelere ilişkin ek hususlar belirleyebilir.

(4) İdare, duyurunun gerekli şartları taşımadığını değerlendirirse duyurunun daha uygun bir şekilde ve yöntemlerle tekrar edilmesini talep edebilir.

(5) İdare, risk taşıyan ürünlere ait bilgileri resmi internet adresinde yayımlar.

(6) Dağıtıcılar, ürüne ilişkin riskler ve önlemler hakkında kendilerine iletilen bilgileri, varsa tedarik zincirindeki bir sonraki dağıtıcıya iletmek ve duyuruyu kolaylıkla görülebilecek veya ulaşılabilir yerlere koymak zorundadır.

Ürünün geri çağırılması

MADDE 19- (1) Alınan diğer önlemlerin riskin ortadan kaldırılmasında yetersiz kalması durumunda iktisadi işletmeci, kendiliğinden veya İdarenin talebi üzerine ürünü geri çağırır.

(2) İktisadi işletmeci geri çağırma önlemini, 18 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen bilgilere ek olarak ürünün iade alınacağı veya onarılacağı adres ve irtibat noktaları ile sunulan teklif ve seçenekleri içerecek şekilde duyurur.

(3) İktisadi işletmeci ürünü iade eden kullanıcılara aşağıdaki seçeneklerden en az birini sunar:

- a) Ürünün geri çağırılmasına yol açan sorunun giderilmesi.
- b) Ürünün iade tarihindeki perakende satış değerinin ödenmesi.
- c) Ürünün, teknik düzenlemesine uygun, güvenli ve eş değer bir ürünle değiştirilmesi.

(4) Ürünün geri çağırılmasıyla ilgili tüm masraflar ürünü geri çağıran iktisadi işletmeci tarafından üstlenilir. İktisadi işletmeci, nihai kullanıcıya ek bir maliyet yüklemekten nihai kullanıcının ürünü zamanında ve kolaylıkla teslim edebilmesi için gerekli koşulları sağlamak zorundadır.

Gönüllü önlem

MADDE 20- (1) İktisadi işletmeci piyasaya arz ettiği veya piyasada bulundurduğu bir ürünün uygun olmadığını İdarenin denetiminden önce tespit etmesi halinde, bu ürüne yönelik gönüllü önlem faaliyetinde bulunabilir.

(2) Gönüllü önlem faaliyeti, uygunsuzluğun giderilmesi ve riskin ortadan kaldırılması için ürünün piyasaya arzının durdurulması, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasadaki çekilmesi, geri çağırılması, dağıtıcıların bu önlemden haberdar olmaları, ürünün taşıdığı riskler hakkında tüketicilerin uyarılması da dâhil olmak üzere gerekli tedbirlerin tamamını kapsar.

(3) Gönüllü önlem faaliyetinde bulunacak iktisadi işletmeci bu faaliyete dair tüm bilgi ve belgelerle faaliyeti tamamlamak için ihtiyaç duyduğu süreyi de belirterek İdareye iletilmek üzere ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığına başvurur.

(4) Başvuruyu inceleyen İdare, gönüllü önlem faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için iktisadi işletmecinin talebi, ürünün taşıdığı risk ve piyasa yaygınlığı gibi hususları değerlendirerek altı ayı geçmemek üzere süre verir. Mücbir sebeplerin varlığının kanıtlandığı durumlarda altı ayı geçmemek üzere ek süre verilebilir.

(5) İdare gönüllü önlem faaliyeti başlatılmasına karar verilen ürün hakkında ilgili bölge liman başkanlıkları/liman başkanlıklarını bilgilendirir.

(6) Gönüllü önlem faaliyeti kapsamında uygunsuzluğu giderilen ürünler, İdarenin değerlendirilmesi için ilgili bölge liman başkanlığı/liman başkanlığına sunulmadan piyasaya arz edilemez veya piyasada bulundurulamaz. İdare gerekli gördüğü takdirde, gönüllü önleme tabi tutulan ürünün test veya muayene işlemlerini yapabilme yeterliliğine sahip tarafsız bir kuruluş tarafından test veya muayenesini isteyebilir.

(7) İdare, gönüllü önlem faaliyetine konu ürünlere ilişkin bilgileri resmi internet adresinde yayımlar. İdarece oluşturulan güvensiz ürünlerin duyurulmasına ilişkin bilgi sisteminde yayımlar.

(8) Gönüllü önlem faaliyeti kapsamında yükümlülüklerini yerine getirdiği ve uygunsuzluğu tamamen giderdiği değerlendirilen iktisadi işletmeci için Kanunda düzenlenen idari yaptırımlar uygulanmaz.

İmalatçının yükümlülüklerinin diğer iktisadi işletmecilere uygulandığı durumlar

MADDE 21- (1) İthalatçı veya dağıtıcı, ürünü kendi isim veya ticari markası altında piyasaya arz etmesi, piyasada bulundurması; ürünü teknik düzenlemesine veya Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğine uygunluğunu etkileyecek şekilde değiştirmesi halinde imalatçı olarak kabul edilir.

(2) Ürünün imalatçısı, yetkili temsilcisi veya ithalatçısının tespit edilemediği durumlarda, yapılan bildirimin kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde imalatçı, yetkili temsilci veya ithalatçısının isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini bildirmeyen dağıtıcı, imalatçı olarak kabul edilir.

İzlenebilirlik

MADDE 22- (1) İktisadi işletmeci, tedarik zincirinde yer alan bir önceki ve varsa bir sonraki iktisadi işletmecinin ismi, ticaret unvanı veya markası ve irtibat bilgileri ile ürünün takibini kolaylaştıracak diğer bilgilerin kaydını düzenli bir şekilde tutar, ürünü piyasaya arz ettiği veya piyasada bulundurmaya başladığı tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve talep edilmesi halinde İdareye sunar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yükümlölükler, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları ile radyo ve televizyon gibi medya hizmet sağlayıcıları için de geçerlidir.

(3) İzlenebilirliğinin sağlanabilmesi amacıyla imalatçı veya ithalatçı, ürünlerin üzerinde, ürünün boyut ve doğasının buna elverişli olmadığı durumlarda ürünün ambalajında, parselinde, kolisinde veya ürüne eşlik eden bir belgede seri, model, parti numarası, lot veya ürünün ayırt edilmesini sağlayacak bilgilere yer verir.

(4) Düzeltici önlem alınması gereken durumlarda kullanılmak üzere iktisadi işletmeci; parti, seri veya lot bazında ürünün dağıtımını yaptığı diğer iktisadi işletmecilere ve dağıtım yapılan ürün miktarına ilişkin bilgilerin kaydını tutar ve İdarenin talebi halinde bu kayıtları sunar.

İş birliği

MADDE 23- (1) İktisadi işletmeci, piyasaya arz ettiği veya piyasada bulundurduğu ürünlerin taşıdığı risklerin azaltılması veya ortadan kaldırılması amacıyla yürüttüğü faaliyetlerde İdareyle iş birliği yapar.

(2) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı, kendi hizmeti aracılığıyla elektronik ortamda piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulmuş bir ürünün taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması veya bu mümkün değil ise azaltılması amacıyla yürütülen bir işlemin kolaylaştırılması için İdareyle iş birliği yapar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bilgilerin gizliliği

MADDE 24- (1) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti sırasında İdare, bölge liman başkanlığı veya liman başkanlığıyla yapılan yazışmalar, ihbar ve şikâyetler ile denetimlerde temin edilen kişisel veriler ile ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin bilgiler gizli tutulur. Ancak, mevzuatın ve insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde yapılan duyurular bu kapsamda sayılmaz.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 25- (1) 16/2/2005 tarihli ve 25729 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Birinci fıkra ile yürürlükten kaldırılan yönetmeliğe yapılan atıflar, bu Yönetmeliğe yapılmış kabul edilir.

Yürürlük

MADDE 26- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yürütür.